

Nr. 57.

Brasovu,

17. Decembrie 1859.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o
data pe septemana, adica: Mer-
curea. —

Pretiul loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la tota postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchia Austriaca.

Institut de Cris (iesle) Krippen-Anstalten.

Брашов 25. Дек. п. 1859. Астъл дн зіза паштерії Domplav, днп вълндарівд грекопанѣ, не вені амінте, къ по-
пуре крещтіе сербѣзъ паштера ліи Хс ші къ фапте де дн-
пуре спре а фаче біне оменіре чеі че се тъвълеште дн тікъ-
лошие. Намеле інститутъ де крепъ сеі іесле днші аре днсемпъ-
татае са днптръ адъчереа амінте де зміліта паштера а ліи Іс.
Хс. дн Віфлімъ din каре днсе се ревърсъ атъла біне ші рес-
квітіе престе цеплъ оменеокъ. — Інститутъ де крепъ,
сеі де пъстрарае ші днгріжіреа копілоръ тічі, днчеплъ дела
ан. 1844, къндъ deckise ренгтівд Ф. Марбо дн Парижъ челъ
днштіе, днчеплъ а се днвълі ші лъді пріп тотъ Европа ші пріп
тотъ четъціе челе тарі але топархіе. Ноі не вомѣ адъче а-
тінта, къ къ окасівгна паштерії М. постръ пріпдъ de коропъ, се
проектасе ші аічі пріп днпплъ D. префектъ де черкандарії
Ігнатіе Гріонер впъ асеменеа інститутъ дн теторія паск-
вілі пріпдъ. Пептъка се не конвінціе де золослъ ачесторъ
інститутъ біне фъкътобре, се каде днпінте де тотъ а шті, къ а-
честасе іпотітъ къстадъ din днзъ деспърдътінте. Челъ днпінте е,
зіде се прітескъ копії тічі дела бра паштерії пъпъ ла алъ доілеа
алъ алъ віеци дн костд ші гріжъ, таі въртослъ конії де пърінди
сърачі днсъ de оменівъ. Дн деспърдътінтилъ алъ доілеа се прі-
тескъ пріпнчи дела алъ 2 пъпъ ла алъ 6. алъ, дн коствдъ інсті-
тутъ, днсъ пътai чеі че аіпъ пърінди браві даръ павпері, еаръ
челъ іпі прітескъ коствдъ дела пърінди, орі да інститутъ, ор тер-
гундъ а касъ ла амезі.

Мамеле, каре се хръпескъ къ лвкълъ тъпілоръ днші днкъ
пріпчіl diminéda да інстітълъ де крепъ, фіндъ деспре опарте
конвінсе, къ пептъ еі се портъ гріжъ къ тотъ сквітітатае,
еаръ деспре алта, къ побе лвкълъ таі біне пефіндъ днпнедекатъ
къ гріжеа копілоръ; сеіа къндъ се ренторче а касъ, се днче ші
ші іса копії дн браце ші се ренторче да ватра са, ші пептъ
тотъ днгріжіреа ші крещтерае de престе зі авіа пътештє вро-
діл креідарі пептъ акоперіреа спеселоръ інстітълъ.

Днкъ пн азіртъ, кътъ врекъ інстітъ де ачеста, дн-
чеплъ къ серіосітатае іпіефъктобре, сар фі деофъктъ фіндъ
шіръ ресултате. Аноі се сечеръ ші алте фолбсе дела ачеста
іпотітъ, къче піртътъреле de гріже се алегъ де компъ аст-
фелъ de персопе, каре се аівъ чева ртінъ ші праксъ дн прі-
піца крещтерії філоръ, аша, днкътъ твлтъ ші din тателе ес-
терно пріп десъ копверсаре пріп інстітъ прітескъ ші еле впъ
фелъ de дндренгарії днптръ апкътъріс, че се черъ а се обсерва
днптръ крещтерае копілоръ пеckълчейтъ; дрептъкаре op зіде
а ажъпсъ полоръчпеа а къпоште фолбселе зіпі астфелъ de ін-
стітъ, п'а копческъ Domne Fereшtе ка се апкъпъ, deacі зіпі,
къ інстітъде de фелълъ ачеста се totъ таі днплъдескъ, таі
въртослъ вріп четъді, зіде съръчіма се пітрештє пріп лвкълъ
тъпілоръ, ші прівештє ка о бінефачере, къші пітештє днпредінда
копії дн гріжъ сігъръ пъпъ съші ведъ de къштігареа пъпъ.

Класікълъ пътълъ алъ Італіе аре асеменеа інстітъ
ші пе оате, зіде пріпнчи дела 2—6 ани се днпредінзъ престе
зі днскълідеі, карії дн окпъ къ фелъ de фелъ de лвкълъ de
тетае лоръ ші прітескъ de тітпірів о дірепчіо спре актівітате
ші о десволтаре а зіндеі таі крвнідъ, де кътъ пріпнчи сътені-
лоръ ші кіаръ ші аі оръшепілоръ пострі, карії петрекъ фъръ кътъ
de пітештє окпъчпеа зілеле днпреділъ ші се днвадъ а петрече дн

лени сеі пшай дн жокърі префъкъндъші порніріе днптръ о патръ
інертъ, дн каре апоі авіа таі поді фаче отъ твпчіторів ші фо-
лосіторів бінеліві пвблікъ, къ атълъ таі пвдінъ Талії, Валерії ші
Фабрічій. Дірепчіо ачестъ спре актівітате тітпіріе днпвплекъ
ші глоюсълъ днпперафатъ алъ ротапілоръ Траіанъ, de педікъ дн
Рома, алъ челъ таі днптъ, асеменеа інстітъ пвбліче пептъ
крещтерае тітпіріе а копілоръ таі въртослъ аі пролетарілоръ din
Рома, ка се факъ din еі четъдіні актіві днпвп въстра ротапъ. —
(Ba зрта.)

Сівіль. (Пвблікареа де сокотелі бісерічешті, школастічі,
компалае ш. а.) De nemtърате орі с'а фъктъ ші пъпъ акът
ачеа обсервъчпо преа дрептъ, кътъ діфреле пептъ лвтіа din
зілеле постре аі чеа таі таре пітре ораторі, че адікъ кон-
віце пе чеі карії стаі да дндоіелі, асгпп геіріе челоръ кърті-
торі, карії, жздекъндъ днзъ фаптеле лоръ пропрі, днпз пе тоатъ
лвтіа de дншелътобре ші преварікътобре, тъпгъе ші пе бітнії
де оменівъ.

Boimъ съ зічетъ къ ачеста, кътъ пввлічітате дн оріче ад-
міністръчпо de бапі ші de авері есте de чеа таі пеапъратъ тре-
бвіпдъ кіаръ пептъ апърареа опбрей ачелора, дн але къроръ тъпі
се афъ о асеменеа адіністръчпо. Пептъ днгъріреа ачеста
адевъръ пн ліпсітъ а реподвче ші поі вші ексемпля къ тотълъ
пробкетъ, din патрія постръ, din тіжлокълъ постръ; еаръ спре о
таі впнъ днцеленеа а лвкълъ се кавіе а преміе впеле дн-
препіртъръ пн ла тоді къпоскъте.

Naціонае съсаокъ релатіве да пвдіпътате пвтърлъ съѣ аре
челе таі тарі Fondrі din тотъ діра постръ, пріп зртаре, ашea,
зічетъ днадінсъ пріп зртаре — ші челе таі тарі ші таі Фран-
тіосе бісерічі, тотъдатъ челе таі твлтъ ші таі впне шкобе de
тотъ пласа. Fondrіле лоръ съпт de тотъ патръ ші din тотъ
тітпіріе, грътъдите пе ла тоте діпвтъріе локвіde de casі ші —
еаръш адіністратеа пеасемпнэтъ таі біне декътъ твлтъ ателе.
La Fondrі ші венітърі шкобастічі се адагъ ші ачеле сътъ каре
се скотъ пе фіекаре апъ din апзале венітърі а ле тошії-
лоръ фостеі „націоні съсешті“, каре дн апії din зртъ факъ
съма апзалъ de 43,043 фр. 17 кр. в. а. Din ачеса сътъ се п-
търъ ка ажъторів пе апъ: ла челе чіпчі зімнасії евангеліко-
съсешті дн леі ш. а. 26,250 фіор.; ла семінарії 7350 фр. ші
ла шкобе ашea пвтіе портале (Hauptvolskshuus) 8400 фіор.
вадътъ австр. —

Пъпъ акъта пвблікълъ штіа пшай атъла, кътъ інстітъде
съсешті прітескъ din каса падіоналъ брешкаре ададсъ ла вені-
търіле партікларе а ле фіекъреі компле тарі (чегъді, ораш),
діфреле днсъ таі deapроіе пн ера къпоскъте. Зртъ сасъ din
Mediaшъ днвіпдъ пе адіністръторі респектіві de o перегълатъ
адіністръчпо, еаръ ачеста o фъктъ елъ дн пвблікъ пріп органілъ
Газетіе австріаче din Biena ші чеа пеңдэскъ din Брашовъ. Зртъ
алъ тетръ алъ ачелеіаш падіпі пвблікъ днпз date автентіче
съсъ атіпселе діфре ші ателе таі твлтъ; къ ачеста елъ коресъ
пе днтрегълъ опіпіеа пвблікъ, еаръ акът чеі інтересаі ла ач-
естъ какъ се афъ деширъ odixniid.

8NGARIA. Песта, 20. Деч. Артіклълъ челъ фътосъ de
днвіпдъ алъ контелі Каролі Zai пшое днтр'одатъ дн тішкаре
таі твлтъ капете ші компле, ші пріодзсе зртъ ехо дн твлтъ
жърпае.

Къ ачестъ окасівпе іdea decpre o падіоналітате цепетікъ —
адікъ съ фі ші съ рътъ ачеса че таі пвскътъ ші крескътъ, —
ші се алта політікъ — адікъ съ фі копчетъціпі крединчоів алъ
церіе дн кареа таі афлі, — а ешітъ еаръш ла тіжлокъ десвъ-
тъндъсе акът ка ші днпіште къ 15 ші 18 20 апі, пшмаі къ съпце

тај рече ши тај фъръ патитъ. Ашеа дн ачестъ матеріъ читимъ „дела фронтіера Огарієї дн жърпалъ „Banderep“ впеле ка ачестеа:

Dn. konte Karolă Zai, bătrăpnulă țeperał - inspektoră alătuerăniiloră a dedecă mai devenită în judecătălvă Dv. „cestiunea șpigréscă“ după ce moște de bărbătoscă, demnă și credin-
chosă fiind căciuțele laici se potă socotii ca un simbolă ală-
credinței politice ale șpigriloră. Noi zicemă ală șpigriloră
și nu ală mariariloră, pețtră că ar fi o rătăcire a concidera-
dă așteptării primării mariarică.

Кожкъ тағіарвлъ се пôte дипопіра спре орічө сакріфічіл пеп-
твекітпа са патріш ші реце, адеверітад історія дн таі тұлте
кіпкірі; то ді үнгіріл дисъ сөнг тотж ашес канаці de a сакрі-
фіка, то ді сөнг атраші кә ачесеаш ізбіре көтръ пътътвлъ патріел,
еаръ дн бра de перікзлъ ворж нызі ші апъра кленодиіле падіо-
нале кә ачелаш девотътжитъ, кареле півдекят ны се пôte лза
de пропріетате есқласівъ нымаі a mariарвлай.

Сф. Стефанъ а фостѣ реце ѫпгѣрѣскѣ, еаръ пѣ тагіарескѣ; Сф. Стефанъ а мъсатѣ ՚рташілорѣ съі ՚пѣ регатѣ ՚пгѣрѣскѣ, пѣ тагіарескѣ; тоці ՚рташій съі аѣ domnitѣ дѹпъ леї ՚пгѣрешти, еаръ пѣ тагіарешти, пріп ՚ртамре националітатеа політікъ ՚п ачѣстѣ церъ есте чеа ՚пгѣрѣскѣ, еаръ пѣ тагіаръ, ші тѣтѣ дрептѣріле ՚ппревратѣ къ ачееаш закѣ пѣ тетелї ՚п гаре, еаръ пѣ тагіаре.

Маріярѣ, славѣ, пеатцѣ, кроатѣ, сърбѣ, роштѣнѣ, євреѣ, ці-
ранѣ, тотѣ вна — „Фіекаре есте „зпгэрѣ,“ кареле са пъскватѣ
по лъвптрлѣ міеззінелорѣ Бъгарії, сеѣ лъкаї са патралісатѣ
аічі днѣпъ леци ші спірѣ лібервлѣ аерѣ алгѣ Dzeѣ. Ап тóте въ-
тъліле пептре Dzeѣ, лівертате ші патріз а кърсѣ съпцеле тѣтв-
рорѣ четъцепілорѣ статылї; еі аѣ репортатѣ вікторія фппревпъ,
сеѣ тотѣ фппревпъ аѣ фостѣ фпвіопші; еі фппревпъ аѣ съферітѣ
ші ръедатѣ, фппревпъ аѣ фостѣ ръсплѣтії сеѣ педенсії пептре
віртціле лорѣ; фппревпадї стржпсѣ la бъкбрї ші съферіпце, ачѣ-
стъ цѣрѣ есте лѣгтпвлѣ лорѣ комѣпѣ, ші ачестѣ пъшпптѣ тор-
жкпвлѣ лорѣ комѣпѣ, ашea фпкѣтѣ історія нѣ ноте фаче фптре
джпши пічі вна фелѣ de dictiogїне.

Дин ачестеа үршéзъ, какъкъ контрапр поштгри ое остеоскъ
Линдешертъ а деотръма дин поѣ ачеа солидаритате компъ, de зна-
мие ани, кареа фрпревнъ не тóте националітъдле ачестві регатъ
Линдешертъ сингръ попоръ фрфръді, десъкъндъ і фр mariapri ши
немариапі. Линдешертъ ей каутъ воръе, термині, пептръ ка съ
пóтъ denera пърділоръ чеа че се квіне тотві. № пътai
пептръ о самъ de mariapri, чи пептръ тоді үнгърії шіа фр-
пъцатъ контеле Zai гласилъ съш ші а ворбітъ прекът се квіне
вні патріотъ еслъ ші съпасъ кредиточсъ, кърсіа не лъигъ Dzeъ,
роце ші патріо адевървіл фі есте таі сферптъ не ачестъ ляте.
Ної авемъ дрентврі векі, всперабіле, фр вечі трыйоре; ачестеа
дрентврі фисъ съпъ не пателе надішні үнгърешті, ші пъ съп
фандате не нофтеле сепаратістиче mariare, не каре пі ле скор-
піръ поэзъ, — үнъ адевърві ачеста, кареле астъзі пъ се поте ре-
пелі de ажвпсъ. —

Акторълъ ачестві артіклъ ню е пічі консерватівъ де чеі векі, пічі е тагнатъ, чі впъ четъдёнъ din Преобвргъ. — Ноъ ню ні се квіне а рефлекта швіте ла сепнеле ачестві але тіппвлі, чі пітмі але юртърі ші але дпрецијотра спре штіппцъ. —

— Decpre есчесвљ чолѣ поѣ алѣ стѣденціорѣ впгврї dela
зпіверсітате din Песта жърпамеле оѣч. atinrѣ пѣтai пе скртї,
сѣд adikъ ач леаш пѣтai кѣтѣ пѣблікъ зчелѣ плакатѣ алѣ Дека-
натауії впіверсітѣй, прїп кареле стѣденцї съпт опрїш din поѣ а
се форма дп корпоръчнї, earь чолемалте жърпаме оѣ. deокат-
датъ пѣзірѣ а проф8ндѣ тѣчёре decpre тоте тѣрбѣрѣле дитжим-
плато къ окасіоне поѣ претінсіони de a се пропагне тоте штіп-
деле пѣтai дп літба тагіаръ. Жърп. de Biena даѣ къ сокотѣла,
жъткъ челе de Песта неофиціале ар фі фостѣ опрїте а еши пе
челе zile.

— Спрє а шті какса тъстрѣрї ачештеі амінгїм щі тъвъ-
гра че се дитътплѣ дп Пеота къ окасіонеа пъръстасвлї сер-
ватѣ дитрѣ опбреа поетвлї mariapѣ Кішфалди, а ле кърѣ
остътите се стръттаръ дитрѣзпѣ чететеірї поѣ, Фъръ тълъ-
юоппъ, — къче нѣ ера ертатѣ а се фаче демокрѣчнї політіче.
— Тотѣ дп тімплѣ ачеста дп 12. се adspasерь щі метрїи
конвентълї протестантскѣ de конфес. ель., каре дись се декірѣ
дін партеа губернълї de пеленгійтѣ щі дп 15., къндѣ се ѡінѣ
зървідлѣ бесеріческѣ пептре Кішфалди, се adspase конвентълї
протестантѣ de конф. авгсвбрїкѣ, дись фіндѣ щі ачестъ adspare
пеленгійтѣ, се дитпедекѣ, дикізъндлісе въсеріка, локлѣ отържатѣ
de adspare. Метрїи конвентълї нѣ се въстътпъраръ, чи се ре-
адспаръ дп контра mandatълї дп саза школелорѣ, вnde ізте
проектаръ о адресъ кътрѣ дитператвлѣ. — Komicarілѣ de по-
ліціе провокѣ пе adsparea ачеста еаръшї дп пътнѣ лешеі съ ое

дтпръштие. — Мптр'ачеа finindъсе сервідълъ бесеріческъ пеп-
тръ Кішфалъди конкэрсе үпѣ пытеръ таре de ствденці, ка се фі
де фадъ ла adsparea конвентълъ ші афъндъ бесеріка дпквіатъ
алергартъ къ стрігъ-е пелегале ла школе, үnde үпѣ тіперъ тагнатъ
исчлътъ кіарѣ ші пе комікарілъ de полісіе, пептръ каре лвкъ ші
фѣ прінсѣ ші арестатъ. Файма деснре арестаре се льді ка фы-
цервлъ прін орашів ші ствденці, карій фбръ дтпръштие де
adsparea конвентълъ ла школе де о патроль, кіѣмъндъ ші алъ
къ сине се десеръ ла үпіверситетъ ші стетеръ де ректорвлъ ші
de полісіе, ка се елібере пре ствденцълъ арестатъ, чеа че ш
грутъ. Деаічъ поте үртъ аної опріреа отвденцілоръ, че о дтпъртъ-
шімъ үртъ сэсъ.

Проте останції адварії дателе статистиче дееспре п'ятеро
челорв че аж петіціонатъ, ка съ се ревбче патента дніпер. din
1. Септембръ. Din ачеле date се веде, къ 2 тиліоне 843 m-
218 іші фръкъ контра, еаръ п'ятаі 162,590 пентръ пріміреа па-
тентеі; се таі афъл днікъ недекізраді 42,083.

Поштеле він& переглядат&; каса есте къчі жп зпеле пър
але Ծнгаріеї а ninc& фортे твлт&, еаръ апої віфорвл& а гръмъ-
dit& troianii de nincöre dealvигвл& къилор& de фер&. —

По жопъ. Komicisnea de фикрединшарі пептрв коповлтаре аснпра статвтвай дe леңеа комыналь се deckicъ шi аїчi, диси d8пъче о нарте din шембрїй се деkшарасеръ къ фнайнте дe dec-
батері съ се фактъ о пегідівне ма Maisctate, ка маi nainte de
тоте съ се реактивезе констітюшна цүрій, се реенъндi прiн үпел
жерпале, къ комицишна с'ар фi фiлпрыштият; дисъ акыт се че-
теште, къ дiи үртмареа үнел пo же кiйтмѣри, d8пъче се алесеръ ал
бърбацi дiи локвлъ чөлөрө ешидi din komicisnea, комицишна еарыш
жiшi континъ лакрърile сale. —

Песта. Апгребъчпеа композиція по території
адміністративів алѣ Бєда-Пестеї лікъ dede престе грехтъці de
ачеашъ патръ. Br'o doi memspri ешіръ din комісіоне. — Ма-
іорітатеа тетбрілоръ адекъ се лівоісю ла декретареа, ка сі
аштэрпъ о петіціоне ла Маіестате, ка елаборатвлъ комісіонеі
се аштэрпъ ла dieta църп, дékъ е ка съ і се капете патеро de
леце ш. а. La каре жврп. офіціалъ „П. О. Z.“ обсервéзъ, кр
адзанда комісіонеі с'а арътатъ стрыіпъ кътръ проповереа
евсѣ, каре ешице нѣмаі din гира влгі сінгвръ тетбръ ші къ ев
а лятъ дрътвлъ диктатъ de патента ліппер. din 24. Апрілъ ші
сепозлъ ачелеія ліші контікъ лікъріле.

— Десватерile каре аă кврсă аспира лециі комтвпale
дн Бъда фъсеръ кв тотвлă интересанте, de ши ресултатвлă нг ле-
фостă токма ашea червікоeă ка дн Пресеврг. Ап Бъда шедин-
де єе се deckicerъ прін впă кважитѣ алă прешединтельї konte Ioan
Nemeth (de la Xerir din Трансільвания, каре дисъ аре тоший в
дн Унгарia). Врео патрв алці орагорі деффшвраръ стареа лв-
квріморъ кв о слоквенцъ днфлькъратъ; хотърка еши аколо
квткъ комісіонea de вѣрбаци кредитнari поте кв адевъратъ с
десватъ проіектвлă лециі комтвпale, ачелаш дисъ ар фі съ аїв-
търіе de леце пътai къндѣ реставръндсе дрентріе констітв-
опале се ва пріімі ши декрета прін dietъ ши санкціона при-
речеле. —

Комисіяна de кредіндарі din Edenъврѓ ѹпк
се адънѣ спре скопвлѣ ачеста, ші тетбрї ка 20 ла пънтеръ
длнtre карї се афла ші ескавателе de Мартинсберг, се декіѣрари
къ външнітате, ка съ се роце Maiestatea Ca a конкіста о дист
пентръ Унгарія рестітвітъ дп днтрейтатеа еї, тп ачеста не тетеіам
впсі репресжнъчні din тоте класеле попорвлї, а къреі тетбрї
длш ворѣ цине къ бзпъ сѣмъ de чеа тай съпѣтъ деторіцъ а кон-
султа леї, каре ворѣ твлдкти атѣтѣ тропвлѣ преа дпалтѣ, къп
ши не паціоне. Трети днтрѣ тетбрї de фаџъ пропхсеръ, ка ко-
місіяна, къ тоте ачестеа се дпчепъ колсклтареа лецеі комізіаде
маюрататеа върбаціорѣ de дпкредепе дпсъ декіѣрѣ, ка еа т
се дпвоіеште къ пропхпереа ачеста ші аша петіціонеа про-
ектатъ ла Maiestate се декіѣрѣ de отържре а комісіонеі, про-
токолвлѣ се съпѣскрісе ші wedinца се дпкейѣ. —

Десбатеріле асъпра проєктълві леїї компаніе ла Opadie таре аѣ фостъ ші таї сгомотоїе de кѣтъ ла Бѣда, ресултатълвілъсъ фѣ таї тотъ ачелъ. —

Академія університетська ділкъ цинъ дн 19. Дечетибре о нові
шеддинъ ценераль deckis de кътръ прешедінтеле контеле Еміл
Дешефі къ впнѣ кважитѣ че зд стрѣбътятѣ дн тѣдьва ші дн кре-
єрї пацівнїй. Плунесамъ ачелі кважитѣ таі пре сквртѣ есте
квокъ пацівнїа університетъ ръпопнѣндѣ пнтаі дн калеа віртгїй ші
а търієі свфлетешті, доза днавдїреа літвей ші а літератврї,
деза квеніта стімаре а птїнцелорѣ, деза непрецетата ствдіере
а історієі сале аре съ аштепте фортѣ твлтѣ сеі таі totv
ануше предомнїре дн тотъ прівінда. Totv къ ачестъ окасівне
контеле Кемені а днагъ ръпосатвлї днайнте къ б апі професорѣ
Каролѣ Сас., фоствлѣ odinібрѣ тембрѣ алѣ dietei трансілане, о
цапецірікъ сеі кважитѣ de лаsdѣ фортѣ.

— Жърпалистика mariarъ не зи че терце се дълголичешто лъчилъ дългите дълги диферителе класе а ле пацінії. Таріфа чеа пось а поштелоръ пентръ жърпалие къте се пъзлікъ дъл Аустрия дъл туте лішбile ва еши пътai дълъ дълъ пош; кът туте ачестеа ші пътъ атвичи дълсемпътъ бртътъреле жърпалие mariare, деспре каре сънтемъ сігъръ кът есь ші адікъ, політиче: Pesti Naplo. Magyar Ajtó. Kolo svári Közlöny. Politikai Ujdonságok. Debreczeni Hirlap — Nepolitice: Képes Ujság. Üstökös Hölgyfutár (pentra dame). Napkelet. Színházi lap. Szinházi Közlöny. Falusi Gazda. Iparosok lapja. Kerti gazdasági lap. Borászati lapok. Religio (catolica). Protestáns lap. Delejtü (in Temisióra.) Пареніце кът вреа 2—3 алтеле леатъ скъпнатъ din ведере.

Атътета жърпалие нъ аврътъ mariarii пічодатъ. —

АУСТРИЯ. Biela, 18. Дечетбр. Mai. Са кът ресолюціе din 18. Деч. вілевои а opdina, ка дъл Аустрия дъл жосъ съ се десфінгдъзъ патръ оффіций черквале ші дъл Стірія алте треи. Апчетареа сервідълъ ла ачестеа префектъре се ва фаче де алтъ датъ къпоквътъ.

ГАЛІЦІА. Тар попол 8. Дек. (Статистика евреілоръ). Кръндъ кът поі дълкъ амътъ пътъра траце о бълъ дълвъдътъръ din бртътъреле ціфре, ле дълпъртъшітъ ашев прекът ле афлартътъ дъл жърпалие din Biela. — Конскріпціонеа фъкътъ дъл Галіція ла а. 1776 адікъ дълъ дълпърдіреа Полопіе дълтре челе треи ста-търъ вецине, дескопере дълтре алці локвіторі аі ачелі двері 35881 фамілії евреешті кът 144,200 съф. ете. Дъл а. 1780, адікъ пъшай дълъ 4 алтъ пътърдълъ евреілоръ din тутъ Галіція ера 151,302 персонае съдъ съфлете, Дъл а. 1784 крескъсеръ ла 159,444 персонае. Чі пътъ ла а. 1819 евреї ажъсеръ ла ціфра de 206,175; еаръ астъзі пътai дъл Галіція дъл ръсъртъ се пътъраръ 340,560 капете. Дъл а. 1774 жідові Галіціе став кътъ чеілазі локвіторі ка 1 ла 72; дъл 1808 ка 1; 56; дъл а. 1818 ка 1: 25; дъл 1834 ка 1; 13; еаръ дъл 1859 ка 1; 9. Mai дълсемпътъ кътъ туталвъ пътърдълъ алці локвіторілоръ Галіціе бате ла 4 ті-ліоне. — Съ нъ вітътъ еарътъ кътъ Галіція тай вѣртосъ авъ онореа de a тріміте колопії жідовешті ші а попора ка еле Бъковіна ші Молдова, пе кътъ ачеста нъ шіа трасъ дръгълашълъ съдъ контінентъ дълдатъ дела дълтъя тъпъ din Rascia. —

Підпілі евреї де карій дълчепе ші Трансільванія съ се бъкъре де къдіва алтъ дълкъ бе трагъ тай totъ din побіла відъ галіціанъ. —

Chronica strana.

ТВРЧІА. 18. Дечетбр. n. „Сербски Двенік“ скріе: Репортеле амікале дълтре Сербія ші Портъ а ё дълчеп-тъ. Паша din Белградъ ші а кърматъ тутъ комінікъчонеа кътъбързълъ сербікъ. Миністрълъ сербікъ де естерпе а дълпъртъшітъ ла туді солі інгеріоръ стрънєе відъ memorialъ дъл кавса ачеста. — Штішъ, кътъ Сербія лівръ дълфлінде din афаръ ші кътъ шіш-кареа еі а фостъ тутъдезна о авантажъ а віоръ евенішінте тай тарпъ съдъ ші фатале. Че вреа Пр. Мілошъ? Вреа се скапе de гарніона турчесъ din Беліградъ. — Крагуевацъ, нъде се върсаръ дъл ресимпъ de відъ апъ 120 de твіпірі, Ђигіда, Кара повіца, Пасаровідъ ші тъпъстіреа Парокліа се дълтъресъ ші Мілошъ е гата ка 120 тії арташі а сърі ла ліпъ de nedependінцъ. — Дълфлін-деі туркълъ ші а Аустрие вреа съи пътъ капетъ; Беліградълъ вреа съдъ факъ Портъ ліверъ пентръ пегоузълъ ліпъ. Паша din Беліградъ превъзъ ачеста de тутъ ші се пъсе дъл старе de апераре. Че ва үрта ші пътъ віде ва дълфлінда ачестъ дълчептъ тімпълъ не ва аръта, каре дълчепъ а аменінда ка порі греі, din карій се потъ дескърка фортълъ кътъ de грееле. —

СЕРБІА. (Деспре шкобълъ скърбілоръ). Ліпте по-лічче, інтріце ші дълпърекері дела туте пацініме, пріп вртъаре ші дела скърбі се потъ чіті дъл туте жърпалие тай тутъ дескътъ съ нігъ цівче врео плъчере ші тъпъгъіора отълъ сімітъръ. Съ афлътъ одатъ ші чева деспре інстітуте de кълтъръ але скърбі-лоръ din Сербія, еаръ ачестеа дълъ date статістіче оффіциале. — Дъл Сербія — пентръ тай біне de 700 тії съфлете се афлъ пътъ ла ап. 1858 пътai 343 школе попъларе; гъбернълъ дълъ пътъа сілінцъ de а ле дълтъмі ші тутъодатъ а дълвътътъді ста-реа дълвътътъоръ. — Дъл къпітала Беліградъ ера 14 школе попъларе ка тай біне de 800 школарі. Ліфа чеа тай тікъ пентръ відъ дълвътътъоръ есте 200, чеа тай таре 720 фр. т. коп., еаръ дълъ відъ сервіці de апъ 30 (дестъ!) фіекаре дълвътътъоръ аре съ трагъ пенсіоне, еаръ фаміліе лоръ чева ажъторъ гра-твітъ. Пе ап. 1858 с'а щілтітъ дъл лефі школастіче престе 80 тії фіоріні т. к. Ліфа апълале ла чеі 25 професорі цімпасіал а ѡ тъятъ 20,500 фр. т. к.; Плати чеа тай тікъ а відъ профе-соръ цімпасіал есте 950 фр.; чі плата ле креште дълъ пътъ-

рълъ апілоръ de сервідъ, пътъ къндъ ла 25 апі есте кътъ 1600 фр. т. к. Челъ шіл діпальтъ інстітутъ штіппіділъ алъ Сербіеа есте лічевлъ din Беліградъ кът брешкаре ратърі de факлътъці. Плъділе професорілоръ съпъ дела 1200 фр. пътъ ла 2400 фіор. дъл пропорціоне кът пътърдълъ апілоръ de сервідъ. Еі а ѡ ші о бібліотекъ кът 14 тії томърі, кът ші о колекціоне пътісматікъ. Mai тутді тіпері скърбі дрвадъ ші пе ла зіверсітъці стрънєе (амъ ділтълітъ пе вілі ші дъл Парісъ). — Кам дествлъ пентръ о пацініе дълчептъоре. — Акътъ вреа съші факъ ші о зівер-сітате. —

Італія. се пріті Бонкампани de рецентъ ші дъл Тос-кані, ші тілювълъ de пъті се totъ апопріе пріп жертфіріле спре скопълъ ачеста, каре ле провокъ Гарібалді пе ділчептатъ din Ниц, нъде се афль. —

ФРАНЦІА. Парісъ. Конгресълъ, папславістълъ, папроманістълъ ші папцерманістълъ съпъ обіектеле, каре окнь акутъ жърпалистіка европеанъ; алте черді партікларі нъ факъ казъо европеанъ, de ачае еле се ші ігноре兹ъ ші се ласъ ла о парте дъл капрідълъ сорді.

Пріптр'о потъ а конт. Валевскі кътъ репреожитанії акре-дітаді ла кърділе потентацілоръ се ефенті, ка пътеріле съ се ресолвеге а трътіте ла конгресъ totъ репресенганді капиталі, карій дълъ „Пе“ съпъ: Конт. Рехбергъ ші Пр. Меттерніх пепгръ Аустрия, Л. Клеі ші Medexъсе пентръ Англія, вар. Шлайніц ші конт. Піртале пентръ Ирсіа, Пр. Горчакофъ ші к. Кісолефъ пеп-тръ Ресіа. Дълъ алте штірі скърбі пентръ Capdіnia ва фі конте Кавръ, п. Рома кардіналълъ Антонелі, пентръ Neapolе Antonini; спапіолълъ ші сосі дъл Парісъ ші алъ Скандінавіе дълкъ нъ се штіе. —

Zisa пентръ deckiderea конгресълъ еаръші се амъпъ кам пътъ кътъ 20. Ian. Деачі дъколо коніктърі жърпалистіче. Дъл фантъ еасъ Констітюшоналълъ драпінте кътъ артікълъ деспре tendingделе папславістіче челе үтопіче, каре жъдекате дълъ таршъ лоръ нъ се цертъресъ пътai пе лъпъ дълфіндареа віні паплавілъ тарі de 78 тілюпіе славі din Европа, дінтре карій 54 тілюпіе се ші афль дълтърпіді съпъ Царвлъ Ресіе, чі ар вреа, ка се дъл-нъндеze тутъ літъа, фіндъкъ романістълъ ші церманістълъ се прівескъ de рвіш пътai ка de пеште попоръ, каре се вѣръскъ дъл сінвълъ паплавікъ, de віде тръве скоші ші дълпінші кътъ орче предъ. —

„Моніторълъ“ оффіциалъ се окнь кътъ папроманістълъ, лъндъ окасіоне дела хілъ банкетъ челъ dede реціментълъ піемонтеzъ алъ 10-леа ла речіт. франчезъ алъ 33-леа, ші акутъ дълъ дълторсеръ франчезъ кътъ алтъ банкетъ датъ піемонтеzълъ ла Бресчіа. „Моніторълъ“ аша даръ, дълъ че салютъ фратерніеареа падівпілоръ романіче — ші скъчесълъ пътерілоръ дълтърпітіе дъл Italia — репортъ тоаствълъ pedikatъ дъл банкетълъ дела Бресчіа de кътъ команда-тълъ франчезъ, каре къпрінде ачеста: Downlоръ! Еш веі вен-тръ вециніка дълтърпіре а Франціе, Італії . . . , пентръ съпът-теа глоріосълъ Вікторъ Емануэлъ, а побілі ші бравеі лії армате, каре а ліватъ парте ла періклеле din Крітъ ші а дълвіншъ ла Трактіръ, ка ші ла Палестро, ші С. Martino! . . . — Командантълъ capdіnezъ респінсе кътъ вівате дълператълъ Наполеонъ ші ботеі дълфръціе франчезе.

Папцерманістълъ се веде din tendingделе тічі ші тарі але соівлъ ачестві de ѡмені, карій пріп колопісърі ші імігрърі ліші къштігъ тай пайнте de туте кълкъше дъл локълъ осітіалітъці, Фъръка съші дълтърерътъ комілікаціонеа кътъ кржглълъ падівпілъ лоръ, ші фіндъкъ папагріле лоръ а ѡ перспективе престе зъчі ші суте de апі, се паръ ла пріма прівіре пеперікъмбісе, пътъ къндъ те везі дълкъпівратъ съдъ спіккітъ кътъ зпелтірі, каре з'ї тай дрътълъ дела авътълъ ліверъ шіді родъ ла ръдъчітъ, кътъ къвжітъ ла кътъ імпіртъ стъндартълъ чівілісъчніе дълтре філі дълтъмерекълъ. — Дела сер-вареа лії Шілеръ еши дъл Беліца відъ пошъ жърпали „Папцерманістълъ“, кът скопъ dea da авътъ ші пътере ші літъві флеміче відъ атеотекъ din цермані, латіна ші франчеза. Ренвітълъ папцер-манъ E. M. Arnг пресіанъ скріе din Бонъ кътъ „Папцермані“ ла пріміреа пр. I. totъ пътai папцерманішъ, зікъндъ, кътъ че тръеште ші лівръ пе пътъм відъ Европії шіді венъ ші тай сдрап-вінъ, а ешітъ дела віда віда цермані. Ва вені одатъ відъ ероі, каре кът феръ аспиръ шікъ въдъз грэй, очептъ, ва контопі туте кокоръзіле de кръишоръ ші domпішоръ дълтре o сінгъръ Цермані таре. Аша се тръїескъ Папцермані! Ші Папцермані ші Папціавіа нъ воръ фаче історіе пошъ. Дъл вітъ прівіре ла кредитчесъ дъл-презпъ івкъре пе туді din туте вілі іспіле. Фртісъ доктрінъ ші пентръ алте паціні каре вреа се 128 апъ дъл Фавбреа ві-ши атейа.

Дъл 18. Деч се адіпартъ дъл Вірге тверга туте демірі пар-тітей демократіче ші іберіае ші цінъ ръ о адіпарте політике дъл Гіонінген, ка съ се сфъдіеесъ, кът с'ар пъті вітъ туте Церманіа дълтълъ сінгъръ попоръ, ка се пітъ дълтърпіта орче періклеле дъл

війорів. Ачёста се прівеште до Франца, ка кът ар фі тпк пашк къ штіпца губернії Віртембергес. — Трі паціоні мапі до Европа фак = З рівні neadormid.

— Alta a къреі адвокър не ар пъті інтереса, е, къ коліж Австрієї Пр. Меттерніх щі а daté кредитівіе cale дімператів Napoleon щі 14. Деч. асекрънділ щі нзмеи губернії съд, къ Австрія дореште прієтина Францеї, ла каре Napoleon реоппсе: къ ел сперез къ реічніе імперії се ворк фаче totъ таі амікабіе. Де кънді аміл кълосквіл пе дімператіл, зіче Napoleon, ам пскі дін партені маре преду пе аміціалі персональ. Ня ме дідоіеск, къ кълоделевореа постъ ва афла о ділесніе маре прін алецеріа репресіантвіл кълосквіл діпъ спірітвіл съд де пачікаре ші каре дінантеа міа аре атъта проспектіл щі стімъ.

Лп Рсіа асіатікъ дікъші контінз Рсіа піланеде ті політика са традіціональ щі 'ші прегътеште кът пе аскіпс къ префъкъторії, ка кът ар фі аміка тутърор пътъ че діп фаптъ се дъл де голк къ політика къчерітбр. Аста decamълі щі пе кінезі акш, каріі провокаръ дікърніл пе Рсіа съ іесі din теріторіліл апії Амбрі (зінде се Фрішиер) къче Xina пічі одатъ ня іа предатъ еі ачел пътълт; апоі ацепціа роескъ діп Пекінг се афъл акш діп чеа таі маре стражтбр. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ щі МОЛДАВІА.

Бікърешті 16. Дек. Лп Dзminека треквъ се діекісі камера депітацилор діп чеіреа месацілі Domnesc щі діпдатъ діпъ ачёста демінді прешідентеле а се чіті ші емісілі Прінцілі ротъпескі пентрі деофачеріа кътерел щі фъръ се фі маі аштептатъ чева ръдікъ щі шедінда. Totасеменеа десфъкъ Dn. ші камера din Іашії. Ачёсть апкътбр, каре требвъ ое аівъ поіма са, се пресімі таінанте, тотвіші да пріма пърере къшпні о сірпінде маре. Акш діпъ конвенціоне кавтъ, ка інрестіміл діп 3 лвні съ се адьне о алъ камеръ півъ. Съ дъл къ сокотіла, къ партіта падіональ, каре прекомпіліа діп камеръ, ар фі інсфілатъ пе підін гріжъ, къ еа къ зелвлі челъ злтраістъ ші піртафеа чеа ексалтать ва къшпні о пісъчніе пепількътъ пентрі стареа де фадъ, каре чеरе о тъпъ таре ші пітері зініе. Алецерілі півіе діпъ інсфіл гріжъ in inimile патріоцілор, каріі піртъ таітъ фрікъ de техноле партії роцініе, ка де о педекъ а рінайтърії. — Месацілі Domnulі съд къвжитвіл діп тронъ е къ таітъ пътърпілтате лякратъ щі васатъ пе біпеле църілі пе реноіреа пітерілор єі.

Кодопелвлі Ioane Florескъ се алеце de шефъ командантъ алд трупелор діп романе. — Dealtmіtrenpea domiñ діп капіталъ паче щі ліпіште.

Budacu Romanu, 1859.

(Incheiere din Nr. tr.)

Astadata remanu la scola triviala susu memorata, singura una in асенту tractu in stare consolabila, pe care o laudu in publicu precum si pre on. docente Nicolae Cotrusch, care a asudatu in asta parte a Viei Domnului, in restimpu de 33 de ani cu bunu споріу si de suptu a earuia mana se afla adi unii invetiacei, fora a si mai cercetatu alte scóle mai inalte, in armata imperatésca si oficiali c. r. subalterni. Ilu presentediu dupa a sa demnitate in recunoisciuntia meritelor sale spre a fi de exemplu in realitate, spre a si cunoscetu tuturor, cari iubescu propasiirea culturei morale si intieleptuale.

Una totusi nu o potu retacé nisi aici, si acésta e pecatulu, care lu purtamu noi pe umerii nostri, fora ca se cautamu din тóte respusterile alu arunca in Gehena de pe sufletulu nostru, acésta e neglegerea incatva a limbei mamesti, si ne'ncordarea la indulcirea tenerimei in lectura limbei sale celei intielése si atragatóre, care defectu ilu simtimu si atunci, candu ca barbati vremu se ne aventamu a d' impulsu inaintarei culturei nationale, fora de care romanulu nu se poate inaltia nisi odata in stima altoru natiuni colocuitore, care gloria si fericire тóta si o punu in latirea culturei chiaru a limbei sale. —

Datimi vóia dara fratilor prote si preoti a ve ruga si provoca in santiania misiunei nóstre dea lati lumina si adeverulu, morala si fericirea nu numai cea ceréscia ci si pe cea pamentésca, care e ca un mediulocu puternicu spre a agonisi si fericirea cea ceréscia: eternitatea, ca pe viitoru se esimu pe facia in publicu cu тóte rezultate incordarilor nóstre pentru inaintarea institutiunei poporale, si

ca competenti a judeca se ne impartasimu starea scolară [cea adeverata din тóte partile, adaugundu si modalitatea, cum s'ar putea invinge тóte greutatile, ca se nu mai remanemu inapoiea tuturor natiunilor colocuitore; si earasi noi apoi cu puteri unite se ne incordamu a vindeca тóte scaderile si a ajuta cu colucrarea in fapta a suplini orce defecte ni se lungescu inaintea propasirei nóstre. Eara incatul privescе la totu tractulu fostului regimentu alu II. de romani, apoi vomu si trasi la aspra judecata, déca vomu parasi margarilarele ce se afla intre tenerimea acésta romana nepoleite, nenobilate prin lipsa de o institutiune mai 'nalta. — Amu totu asteptatu, ca dóra se va face ceva in direptiunea acésta din miile cele remase ca fondu alu fostului regimentu, cace amanarea pentru se crésc fondulu ne aduce cu multu mai mare dauna pentru tenerime, decatu ce folosu ar aduce interesele banesci.—Inse obiectulu acesta ilu lasamu, ca se'l dесcurce cei deaprope informati, pene atunci se ne impulparamu in parte a face consistentat seu staornica starea scólelor comunali, cu castigari de venituri si redicari de fonduri secure, din care so se platéscas dascali carii se fia unulu ca unulu pedagogi si adaptati afara de cele cerute de legi si in cultur'a limbei si cunoșcinta literaturei nóstre mai multu decatu ce fura pene acum; ca scolarii esiti din scólele satesci se se afle in stare a intielege orce lege, porunca, sfatu descoperiri, inventiuni, imbunatatiri in toti ramii de industria si socialitate, eara nu numai a sloveni si a numera pe revasu. Asia dara inainte! Dumneideiul luminii si alu fericirei cu noi cu toti, cati nu traimus numai pantecelui, nici mamonei, ci binelui poporului, pentru care trebuie se ne jertfim si noi trupesce si sufletesce ca pastori cei adeverati, carii 'si punu viétia pentru oile sale. — Ad revidendum —

Ioanne Stefanu,
protopopu.

БЛЛЕТІНІЛ ОФІЧІАЛ.

Nr. 3894 civ. 1859.

C O N C U R S U.

Dela c. r. pretura ca judecatoria din Satulungu se face cunoscetu, ea in urma cererii lui Alecsiu Gologanu, economu de vite si speculantu din Satulungu, se deschide prin acésta concursulu nu numai peste тóta avereia acestuia mobila ori si unde aflatore, ci si peste avereia cea nemiscatore, care se afla in Ungaria, Croatia, Slavonia, Voivodina serbica, Banatul Timisorei si in Transilvania, denuminduse totudeodata de representatori masei acesteia, Domnulu procuratoru Ioane Hintz, si de suplenitoriu seu Domnulu procuratoru Mihailu Porr, ambii din Brasovu.

Prin urmare toti aceia, cari voru ave orce feliu de pretensiile la acésta avere casuta sub concursu se provoca cu atata mai vertosu a arata acele ale loru drepturi de pretensiile celu multu pene la 11. Ianuar (30. Decembrie) 1860 la judecatoria acésta cu o petitiune facuta dupa formele prescrise si in contra masei concursului acestuia sau a representatorului ei stilisate, ca din contra toti aceia, cari nu voru urma in tipulu acesta remanendu pagubasi de тóte drepturile loru de proprietate, de prioritate, si de zelogu se voru departa totudeodata dela pertractarea concursului, 'perdiendusi orce dreptu de a mai cauta pe masa concursului acestuia.

Totudeodata se otaresce pentru ordinarea administratorului provisoricu alu averei acesteia si a representatilor creditorilor sau pentru alegerea unui nou administrator si a altoru representanti pentru creditori dia de 14. (2.) Februarie 1860, la 9 ore inaintea ameadi-ezi la acesta judecatoria, la care au toti creditorii cu atata mai vertosu se se infaciesieze, ca la din contra ocarmuitoriu averii si representantii creditorilor se voru denumi din partea judecatorii pe respunderea loru.

In fine se inscintieza inca tuturor creditorilor, ca in dia susu atinsa se va cerca dupa § 69 alu ordinei pentru concurse si o impaciuire pentru complanarea casului acestuia.

Satulungu, in 22. (10.) Decembre 1859.

(1—3)

Dela c. r. pretura, ca judecatoria.

Красіріе да бурсъ діп 27. Дечемв. к. п. стаі ашea:

	Вал. азет. фр. кр.
Галвін дімперітешті	5 83
Агсвзріг	105 35
Акційле вапкылі	904 —
кредітілі	211 80
Дессърчинареа, овлігашілі Апдейлі	— —
Корона	— —